

SJUKHUSFYSIKERN

INFORMATION FRÅN SVENSKA SJUKHUSFYSIKERFÖRBUNDET - SEKTION INOM
SVERIGES NATURVETAREFÖRBUND, BOX 36, 131 01 NACKA,

TEL: 08/716 28 80

ISSN 0281-7659

Nr 2 1984

Innehåll:

RADIOAKTIVT AVFALL

EJ RADIOAKTIVT

NYA MEDLEMMAR

NYA AVDELNINGAR

DISPUTATIONER

VE O'PHASA

HPA-RAPPORTER

MEDLEMSAVGIFTEN

ÅRSMÖTET

ÅRSBERÄTTELSE

REMISSVAR

Detta nummer innehåller bl a information om några nya rapporter och lagar som är av intresse för sjukhusfysiker.

Styrelsens årsberättelse bifogas för att även de som inte kunde närvara vid årsmötet skall få information om vilka frågor som styrelsen arbetat med och vilka som är aktuella även i fortsättningen.

På årsmötet diskuterades hur informationen från styrelsen till medlemmarna skall handhas. Det är naturligtvis omöjligt för styrelsen att ta kontakt med alla sjukhusfysiker personligen för att diskutera olika frågor. Därför försöker styrelsen att i möjligaste mån använda SJUKHUSFYSIKERN för att informera medlemmarna om aktuella frågor och om styrelsens verksamhet i övrigt.

Som en extra sommarlektyr innehåller detta nummer även en avskräckande historia från tider som gått. Som tur är skulle något sådant aldrig kunna inträffa idag.

Nuclear Diagnostics service:

- Picker International Gammakamerasystem
 - Picker International Gamma 11-system
 - Analogic array processors
 - Imaging Electronics formatters
 - Renovering och modernisering av levererade system
 - Aerotable
 - Alfnumeriska märksystem
 - Link interface - kommunikation mellan datorer
 - Specialinterface - drivers - styrenheter - omkopplare
 - SPETS 11 - tomografiprogram
 - SAGO - plotterprogram
 - Monitorer - Terminaler
-
- Service av all tidigare levererad utrustning
 - Klinikanpassad utbildning

NUD marknadsför egna produkter direkt eller via distributörer i Skandinavien, Finland, England, Tyskland, USA, Japan och Australien.

Radioaktivt avfall

Statens strålskyddsinstituts nya föreskrifter m.m. om icke kärn-energiäknutet radioaktivt avfall kommer att träda i kraft 1 januari 1985. Bestämmelserna är baserade på ALI_{min}-värden för de olika radionukliderna och berör både flytande och fast radioaktivt avfall.

SSI FS 1983: 7

Sakbeteckning
18

Utkom från trycket
den 23 mars 1984

Ej radioaktivt

När man gör av med behållare som innehållit radioaktivt material skall märkningen "Radioaktivt" förstöras.

Behållare där märkningen inte förstörts hittas då och då på olämpliga ställen och orsakar då onödiga larm. Detta innebär onödiga problem i strålskyddsverksamheten.

Nya medlemmar

Som nya medlemmar i förbundet har invalts:

Jakobina Grétarsdottir

som aktiv medlem, och

Annhild Eurenus
Kristina Ydström

båda som passiva medlemmar.

De nya medlemmarna hälsas välkomna i förbundet.

Nya avdelningar

På senare tid har tillkommit två nya Sjukhusfysikavdelningar. Dessa finns vid lasaretten i Halmstad och Karlskrona. Detta innebär att ytterligare två landsting skaffat sig direkt tillgång till sjukhusfysikalisk expertis.

Disputationer

Vid Radiofysiska Institutionen vid Lunds Universitet har under våren två disputationer ägt rum.

Den 6:e april försvarade Per Nilsson sin avhandling "Physics and technique of microwave-induced hyperthermia in the treatment of malignant tumours"

och den 30:e maj försvarade Christer Samuelsson sin avhandling " ^{222}Rn and decay products in outdoor and indoor environments; assessment techniques applied to exhalation, air-cleaning and arctic air".

Sammanfattningar av avhandlingarnas innehåll presenteras nedan.

Title and subtitle

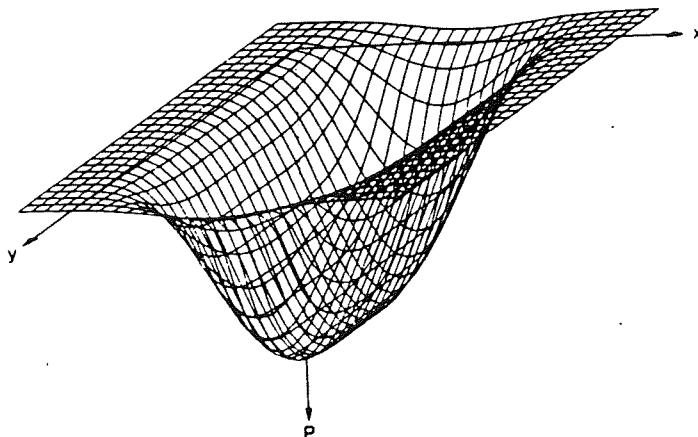
PHYSICS AND TECHNIQUE OF MICROWAVE-INDUCED HYPERTHERMIA
IN THE TREATMENT OF MALIGNANT TUMOURS

Abstract

A microwave hyperthermia system has been developed for clinical use. Different direct-contact applicators working at the ISM-frequencies 2450 MHz or 915 MHz are used for inducing heat in superficial tumours to a depth of about 3 cm. The microwave generator is controlled by a microcomputer governed by temperature measurements with thin thermistor probes inserted into the tissue. To minimize the perturbation of the temperature readings due to the interaction between the microwave field and the temperature probes, a pulsed irradiation technique is used. Forty-five patients with superficial tumour recurrences or metastases have been treated with low-dose radiotherapy combined with local hyperthermia applied by this equipment. The clinical results show significantly better tumour-response rates for the combined treatment, than for radiotherapy alone. Theoretical calculations of absorbed power distributions from single or dual applicators have been performed. Where anatomical topography permits the use of two tilted applicators, excited coherently in phase at the lower microwave or upper radiofrequency band, the absorbed power distributions are considerably improved, compared to those of a single applicator or of two applicators excited non-coherently.

Per Nilsson

Title and subtitle ^{222}Rn AND DECAY PRODUCTS IN OUTDOOR AND INDOOR ENVIRONMENTS;
Assessment Techniques Applied to Exhalation, Air-Cleaning and Arctic Air.

Abstract Radon-222 (radon) and radon daughter (RnD) measurement methodologies are analysed from both theoretical and experimental points of view. It is shown that exhalation from enclosed porous materials can be described in terms of the time-dependent diffusion theory. Deficiencies in the established accumulator method of radon exhalation measurement are shown. By the existing methods, the true free exhalation rate of thin samples may be underestimated by a factor of $(1 + \alpha^{-1})$, in radon-tight accumulators (α is the outer to inner volume ratio of the sample). The term 'back-diffusion' is clarified and shown applicable to steady-state conditions only.

The wire-screen technique is utilized to separate aerosol-attached and unattached RnD in a 2 m^3 radon cell. The effect of air-filtration on the RnDs is expressed as individual activity concentrations as well as in terms of effective dose equivalent rate, $\dot{H}$. $\dot{H}$ has been reduced by a factor between 1.3 and 2.5 for the small-sized aerosol particles used (surface area median less than 100 nm), at the filtration rate constant 5 h^{-1} . The exact reduction value is dependent on initial aerosol load, type of filter, and dose model (Jacobi-Eisfeld and James-Birchall in this investigation).

The concentration of radon and Pb-210 in the Arctic summer air averaged 75 ± 21 and $0.075 \pm 0.028 \text{ mBq m}^{-3}$, during the Swedish Ymer-80 expedition. It is shown that steady-state equilibrium models are unsuitable for estimation of the mean aerosol residence time in ocean air. A good qualitative agreement between radon-levels and the time since the air mass left larger land areas was found. The radon-222 and long-lived daughter (Pb-210, Po-210) measurements are insensitive to ship- and local contaminations.

Christer Samuelsson

Nästa nummer

Dead-line för SJUKHUSFYSIKERN
Nr 3/1984 är 1984-09-15. Material
till detta nummer kan sändas till:

Bertil Axelsson
Avd för sjukhusfysik
Karolinska sjukhuset
Box 60500
104 01 STOCKHOLM

Förfrågningar: 08-736 31 61

ADRESS OCH POSTGIRONUMMER
TILL SVENSKA SJUKHUSFYSIKER-
FÖRBUNDET:

Svenska Sjukhusfysikerförbundet
Avd för sjukhusfysik
Danderyds sjukhus
182 88 DANDERYD

Telefon: 08-85 00 00, ankn 1723
(Per-Erik Åsard)

Postgiro: 53 90 20-8

**SOLCO
NUCLEAR**

Solco har nu ett komplett program Tc-99m-reagenser för diagnostik med gammakamera:

Solco ® HIDA	För lever- och gallvägsscintigrafi (Cholescintigrafi)
Solco ® DISIDA	För lever- och gallvägsscintigrafi (Cholescintigrafi)
Solco ® MDP	Skelettcintigrafi
Solco ® MAA	Lungperfusionsscintigrafi, isotopvenografi
Solco ® ALBU-RES	Lever- och mjältscintigrafi
Solco ® PHYTATE	Leverscintigrafi
Solco ® DTPA	In-vivo märkning av röda blodkroppar, isotopangiografi, hjärnscintigrafi, njurstudier, pediatrik nukleär medicin
Solco ® DMSA	Statiska njurstudier
Solco ® LYMPHOSCINT	Lymphscintigrafi
Solco ® HSA	Dynamiska vaskulära och blodpolstudier

Scanflex Medical AB

BOX 262 · 183 23 TÄBY
Telefon 08-758 88 85
Telex 14109

Ve O'Phasa

Och detta är historien om regalskeppet O'Phasa, så som greken Mephistofeles (Miffe) berättade den för mig. I ett idylliskt litet kungadöme långt uppe i norr bodde ett fredligt och vänligt sinnat folk. Då tiderna var osäkra och ofredsmän seglade på, och någon gång även under, de stora haven, beslöt folket i landet att säkra sin tillvaro. Man enades om att uppdra åt landets skickligaste skeppsbyggare att bygga ett tungt bestyckat och effektivt krigsfartyg, som skulle skydda folket från olika faror.

Traditionsenligt hjälptes alla åt att samla ihop den stora mängd pengar som krävdes. Och var och en gav efter sin förmåga; de fattiga mindre och de rika mera. Skeppsbyggaren lejde de duktigaste hantverkare som landet hade och man skred snabbt till verket. Först skissade skeppsbyggaren, som hade god erfarenhet, ett skrov som var stort nog att bära bestyckningen och allt manskap, men inte större än att fartyget lätt kunde manövreras undan förrädiska skär. När skeppsbyggaren och landets invånare var nöjda med förslaget började man att köpa alla de ting som var nödvändiga för bygget. Man köpte de bästa ekstammarna till kölstocken, spantvirket valdes med omsorg och virket till bordläggningen var segt och starkt för att kunna motstå fiendens angrepp.

Kanonerna skulle också beställas, men detta var ett svårt problem. Finansiering av skeppets bestyckning skulle nämligen handläggas av en särskild nämnd, den s k NEJ-nämnden. Varför nämnden fick denna beteckning är oklart. Man vet emellertid att elaka tungor kallade detta organ för NUU-nämnden. Detta får betraktas som ett övertramp, ty stormästaren för NEJ-nämnden satt idogt vid spritlampans sken, vardag som helg-

dag, och tänkte ut nya utredningar med vilka olika projekt kunde fördröjas eller sänkas. Och då det alltid fanns de som älskade att utreda var det inga projekt, av värde, som lyckades passera NEJ-nämnden före det att projektet blivit tämligen inaktuellt. Nämnden var i sig ganska obetydlig, men dess stormästare var intelligent och driftig, samtidigt som beställarna var mer än lovligt flata mot honom. Beställarna hade nämligen en maxim som de aldrig avvek ifrån, vilken lydde sålunda: "Ha alltid ryggen fri". Följden blev att stormästaren utnyttjade detta med den olyckliga följden så som den beskrivits. Och så började arbetet med att sträcka kölen och fästa spanten på sin plats.

Nu var det så att skeppsbyggaren och alla hantverkarna var skickliga yrkesmän var och en på sitt område. Men ingen hade tid eller ork att betala alla räkningar och se till att allt beställt material levererades. Då skeppsbyggaren insåg problemet vände han sig till skräet för Styr Och Ställare (SOS) som genast lovade att se till så att allt skulle bli till det bästa. Mästaren för SOS anordnade genast ett antal sammanträden där problem inventerades och ingående diskuterades, skrivelser avläts och protokoll skrevs.

Och detta är vad SOS lät meddela skeppsbyggaren: SOS har funnit att efter ingående studium av nuläges-situationen inom givna finansiella ramar optimera de materiella, personella och ekonomiska resurserna för riksskydds försvarsverksamheten. Detta förutsätter att ekonomiska-, personella- och lokalresurser av-sätts så att SOS kan dimensioneras till att motsvara de nödvändiga behov som organisation av skepps-byggnadsverksamheten kräver. Skeppsbyggaren förstod väl inte allt, ens efter tredje genomläsningen och visst tyckte han att kostnaden var hög med tanke på allt som behövdes till fartyget. Men han insåg att han behövde hjälp och han samtyckte.

Skeppsbyggarens förhoppning om tids-vinst genom att slippa administra-tionens bördor grusades emellertid. Ty hädanefter fick inget köpas utan att härför adekvata blanketter fyllts i och sänts med kopior åt olika håll. Snart fanns det rekvisi-tionsblanketter för allt, till och med rekvisitionsblanketter för rek-visitionsblanketter för att inte tala om alla obegripliga instruk-tioner för blankettens ifyllande.

Och skeppsbygget fortskred om än i långsam takt och så småningom var bordläggningen klar till vatten-linjen. Och folket i landet och alla hantverkare var stolta över verket. SOS som vuxit och vuxit och mycket snart var överdimensionerat för sin uppgift sökte nya mål för sin verk-samhet. Ett sekret sändes till fol-ket och till skeppsbyggaren med följande meddelande: Med hänsyn till det allvarliga dagsläget, fien-dens säkerhetsriskverksamhet och nationens potenssituation finner SOS det nödvändigt att nedanstående åtgärds paket genomförs:

- 1) SOS skall förses med nödvändiga resurser för att bättre kunna svara upp mot de nya kraven som ställs på organisationen.
- 2) Skeppets överbyggnad skall dimen-sioneras och ornamenteras, mot-svarande skräet SOS's status och vikt.

- 3) Ett extra säkerhetsbidrag skall avkrävas av folket med hänsyn tagen till den nya verksamhets-inriktningen som skeppsbygget nu har planerats för.
- 4) Skeppsbyggnadsverksamheten skall omorganiseras så att resurs-optimering maximeras.

I en särskild skrivelse refererande till skrivelsen angående SOS's skeppsbyggnadsverksamhets verksamhet förklarades att moment 4 i nämnda skrivelse innebar att olika hant-verkskategorier som arbetade med trä, i besparingssyfte, skulle redu-ceras till en, nämligen skulptörens. I syfte att en kontinuerlig, till nuläget optimerad resursanpassning skall kunna planeras, skeppsbyggaren och kvarvarande hantverkare kallas till, med täta intervall återkom-mande, projekteringsmöten, s k proj-möte (PM), och att i besparings-syfte engångsmaterial, såsom plåster och förbandsartiklar hädanefter används flera gånger.

Sekretet medförde att folket knotade över de nya pålagorna och krävde att få insyn i skeppsbygget och skeppsbyggaren och hans kvarvarande hant-verkare protesterade över den tunga och alltför vidlyftiga överbyggnaden, som skeppet skulle få. Ja, man varnade t o m för risken att skeppet skulle kantra. Men då SOS nu hade hand om finanserna blev det som SOS ville.

Och fartygsbygget fortskred enligt de nya riktlinjerna och en magnifik överdel började att ta form. De kvarvarande hantverkarna slet i sitt anletes svett, ty man kände solida-ritet med bygget och ville trots brist på folk och material göra sitt bästa. Naturligtvis blev det allt mindre tid över för kontakt med fol-ket som ju ville ha mera information nu när skeppets byggnad krävde sådana uppoffringar även av folket. Och fol-ket klagade över att hantverkarna inte hade tid med att förklara allt de höll på med.

SOS tillsatte därför en arbetsgrupp sammansatt av den personalförstärkning som SOS funnit nödvändigt att anställa för att rationalisera SOS. Man hade emellertid inte funnit något att rationalisera inom SOS och saknade nu uppgifter för gruppen därför ansågs det lämpligt att denna grupp åtog sig uppdraget. Efter många sammanträden, probleminventeringar och analyser av dagsläget, utvidgades gruppen med utifrån tillkallade experter och konsulter. Efter studieresor för 27 personer, till Monte Carlo, Thailand och USA framlade gruppen ett förslag med följande innebörd:

Hantverkarna borde skickas på charmkurser så att deras känslomässiga relationsattityder upplevs, på ett mera positivt sätt, av folket. Skeppsbyggaren som vid det här laget hade tröttnat på skeppsbygget, och också börjat tala i omvänd ordföljd och fördriva dagarna med sammanträden, tyckte att det låg mycket i förslaget beträffande charmkurserna.

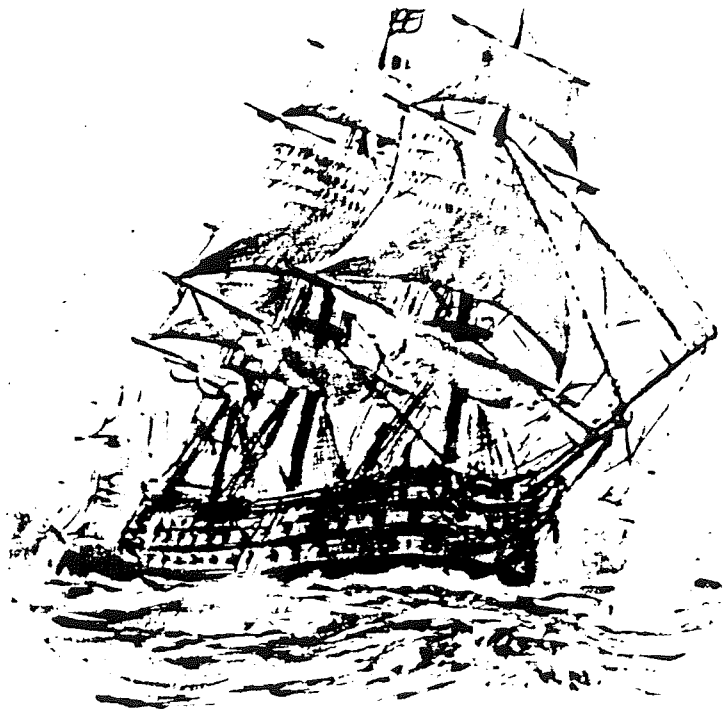

Medlem av arbetsgruppen analyserar vattensituationen i Monte Carlo

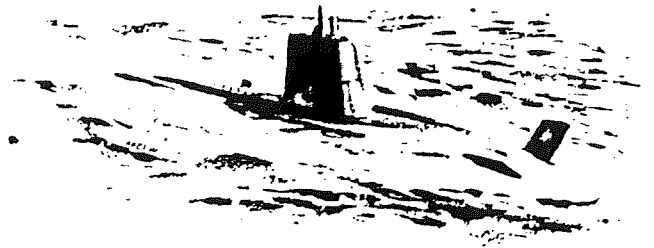
Med tidens hjälp fortskred dock projektet trots allt och skeppets överbyggnad blev imponerande att se med riklig ornamentering och en kommandobrygga vars like aldrig skådats. Överbyggnadens stora tyngd medförde att barlasten av gråsten, som skulle finnas i kölsvinet slopades ty annars skulle kanonportarna hamna under vattenlinjen. På så sätt sparade man ju också utgifter för gråstenen. Kanonportarna fanns visserligen kvar, fast överflödiga då beslutet om köpet av kanonerna ännu ej beviljats av NEJ-nämnden.

Och så kom den stora dagen då skeppet skulle döpas och sjösättas. En särskild grupp bestående av övermästaren inom SOS hade i god tid låtit sig tillsättas för att finna ett lämpligt namn för skeppet. Gruppen måste först finna ett lämpligt namn åt sig och efter ett antal möten beslöts att gruppen skulle kallas Utredning för Skeppets Ornamentation och Skönhet, förkortat USOM. Oenighet inom USOM beträffande namnförslaget var total, ty många inom gruppen ansåg bestämt att just deras namn skulle pryda skeppet. En rad samtida bedömare drog sig inte för att klassificera gruppens verksamhet som ett monumentalt missfoster. Till slut beslöts dock att O'Phasa, en av eldsjälarna bakom USOM skulle få äran att förläna skeppet sitt namn. O'Phasa, som tidigare hette Olle Va-sa hade just före utmärkelsen, av en händelse, bytt namn. Och då han på äldre dagar starkt blivit influerad av det irländska kynnet, valde han namnet som sedermera också blev regalskeppets.

Och således döptes det stolta skeppet till regalskeppet O'Phasa och det löpte av stapeln.

O'Phasa direkt efter sjösättningen

O'Phasa någon minut efter

Skeppet finns nu, många hundra år senare, efter att omsorgsfullt ha lyfts ur dyn utanför stapelbädden, att beskåda på ett museum. Nedanför skeppet står en liten tavla, på vilken står följande att läsa: "Tänk så det kan gå när inte haspen är på". Och detta var historien om regalskeppet O'Phasa.

Båtsman

När det gäller

Skelett- scintigrafi

en oöverträffad kombination

Teceos[®]

(DPD)

Ny fosfonatförening med högre skelettupptag och bättre stabilitet än MDP

Tecegen[®]

(teknetiumgenerator)

Lättanvänd generator i ett flertal storlekar med utomordentligt strålskydd

1) Nosslin, In Abstracts of the 19th International Annual Meeting of the Society of Nuclear Medicine Bern 1981.

2) Efsing och Cederqvist, Svensk Förening för Nuklearmedicin 18—19 september 1981.

**Behring
Diagnostica**

Hoechst

Svenska Hoechst AB, BOX 42026, 126 12 Stockholm, Tel. 08-19 00 60

HPA-rapporter

Olika kommittéer inom HPA har färdigställt nya rapporter inom områden som har anknytning till sjukhusfysikalisk verksamhet. Inom nuklearmedicinen har en rapport angående "Quality Control of Nuclear Medicine Instrumentation" ingående i HPA:s Conference Report Series sammanställts (Pris £ 12.00). Inom röntgendiagnostisk fysik har serien om olika typer av kontroller "Measurement of the Performance Characteristics of Diagnostic X-ray Systems used in Medicine" fortsatts genom Part VI: "X-Ray Image Intensifier Fluorography Systems" (Pris £ 6.00). Dessutom finns tillgänglig en rapport om "Audio Visual Aids in Medical Physics and Clinical Engineering" (Pris £ 2.50).

Medlemsavgiften

Med detta nummer av SJUKHUSFYSIKERN bifogas inbetalningskort för medlemsavgiften.

På årsmötet bestämdes att denna avgift skall vara kvar oförändrad på den otroligt låga nivå som kunnat bibehållas de senaste åren.

Årsmötet

Protokollet från årsmötet är ännu inte klart varför det kommer att presenteras i nästa nummer. Redan nu kan emellertid meddelas att några kupper eller andra sensationella händelser inte inträffade i år heller.

Efter flera års arbete i styrelsen avgick Bertil Arvidsson på egen begäran. Han ersattes av Lars-Gunnar Månsson som också är från Göteborg.

Vid årsmötet diskuterades även hur diskussionen mellan styrelsen och medlemmarna skall kunna bibehållas på en livlig nivå. Det möte som anordnades på Ringaby Gård i höstas var mycket uppskattat och liknande arrangemang skall, om möjligt, organiseras igen. Styrelsen påpekade återigen att dess ledamöter alltid är intresserade av kontakter med medlemmarna för diskussion om eventuella problem.

Vår förhandlare, Cajsa Sundberg, redogjorde för resultatet av avtalsförhandlingarna. Som framgått av beskrivningar i pressen är avtalen mycket komplicerade med diverse garantiklausuler och annat. Sammanlagda resultatet bedömdes som godkänt med tanke på vad andra förbund fått igenom. Potten för de lokala förhandlingarna blir mycket liten om det över huvud taget blir något alls. Detta bestäms till hösten.

Styrelsens årsberättelse bifogas.

ÅRSBERÄTTELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 1983/1984

Styrelsen för Svenska sjukhusfysikerförbundet får härmed avge följande berättelse över förbundets verksamhetsår 5 maj 1983 - 24 maj 1984.

Förbundet, som ingår som sektion i Sveriges Naturvetareförbund, har under året haft följande styrelse:

ordförande	Per-Erik Åsard
sekreterare	Bert Sarby
kassör	Per-Olov Löfroth
ledamot	Bertil Arvidsson
ledamot	Kerstin Löfvander-Thapper
ledamot	Bertil Axelsson

Styrelsen har haft två protokollförda sammanträden. Dessutom har delar av styrelsen sammanträtt med arbetsgrupper inom socialdepartementet, socialstyrelsen, EFOMP och Radiologförbundet i samband med olika utredningsobjekt. Bert Sarby är förbundets kontaktperson med IEC/SEK.

Förbundets informationstidskrift "Sjukhusfysikern" har utkommit med fyra nummer. Tidskriften har innehållit debatt- och informationsartiklar. De ärenden som styrelsen handlagt under året och som kortfattat refereras nedan har i detalj redovisats i tidskriften. Tidskriftens redaktör är Bertil Axelsson och den trycks och distribueras genom Naturvetareförbundets kansli. Medlemmarna har även erhållit Naturvetareförbundets publikationer samt haft möjlighet att kostnadsfritt prenumerera på Naturvetareförbundets plattsjournal, i vilken samtliga ledigförklarade sjukhusfysikertjänster annonseras. Under året har fem nya befattningar som sjukhusfysiker/bitr sjukhusfysiker annonserats. Dessutom har ytterligare fyra ledigblivna befattningar utannonserats. Sammanlagt finns det nu 95 tjänster fördelade på 28 avdelningar vid 27 olika sjukhus inom 22 landsting och kommuner.

Antalet medlemmar är vid verksamhetsårets slut 130, en ökning med 12 personer sedan föregående år. Nittio procent av de yrkesverksamma sjukhusfysikerna i landet är anslutna som aktiva medlemmar.

Styrelsen har avlämnat svar på följande remisser:

- a) Socialstyrelsens rapport: "Radiologi-röntgen-ultraljud-isotoper".
- b) Socialstyrelsens förslag till föreskrifter om allmänna råd vid ansökan om tillstånd till klinisk prövning och forskning med, licensförsäljning av samt rapportering av fel på eller biverkan av radioaktivt läkemedel.

Styrelsen har framfört sina synpunkter till Naturvetareförbundet rörande uppläggnings- och löneförhandlingarna för 1984 års centrala löneförhandlingar. Per-Erik Åsard har även ingått som ledamot i SACO:s kommunala förhandlingsdelegation. Några förändringar i specialbestämmelserna för sjukhusfysiker kunde dock inte åstadkommas. Det återstår emellertid 1,4% av lönepotten att förhandla om under hösten 1984.

Förbundet ordnade en kurs på Ringaby gård utanför Örebro 17-19 november 1983 rörande: Organisation, lagstiftning, utbildning, rationalisering och vidareutbildning inom sjukhusfysiken. Konferensen hade samlat 26 deltagare från de flesta av landets sjukhusfysikavdelningar och radiofysiska institutioner. Ett omfattande referat av de frågor som behandlades vid mötet och de livliga diskussioner som uppstod framgår i "Sjukhusfysikern" nr 4/1983.

Regeringen har nu lagt proposition på förslagen i den s.k. behörighetsutredningen, i vilken bland annat föreslås att behörighetsbestämmelser för sjukhusfysiker skall formuleras. Propositionen behandlar dock endast vilka grupper av sjukvårdspersonal som skall få legitimation. Regeringen avser att själv besluta om vilka kategorier av sjukvårdspersonal som skall ha statliga behörighetsregler i enlighet med utredningen. Socialdepartementet fortsätter därför att utreda utifrån behörighetsutredningens förslag vilka av sjukvårdens personalkategorier som skall få behörighetsbestämmelser eller kompetensfordringar i form av allmänna råd.

Med anledning av den nya hälso- och sjukvårdslagen från 1983, i vilken man lagstiftat om det medicinska ledningsansvaret, har socialstyrelsen tillsatt en utredning, ÖVA, för att närmare tolka vad som egentligen menas med detta begrepp och hur det influerar på olika funktioner i sjukvården. Ordföranden och sekreteraren har medverkat i ett antal sammanträden i SACO:s referensgrupp till utredningen. Utredningen kommer antagligen inte att behandla några kontroversiella eller problematiska frågor för sjukhusfysikens organisation och arbetsuppgifter. Socialstyrelsen har även inlett en utredning angående journalföring. Därvid skall beaktas hur patientjournalerna skall läggas upp; vilka personalkategorier som är skyldiga att föra journal osv. Sjukhusfysikerna blir antagligen skyldiga att

föra journal för de patientanknutna insatserna inom strålbehandlingsverksamheten. Bertil Axelsson är förbundets representant i utredningen.

På inbjudan av Svenska radiologförbundet har en arbetsgrupp bildats med Svenska sjukhusfysikerförbundet. Gruppen består av tre radiologer och tre sjukhusfysiker: Bertil Axelsson, Bert Sarby och Per-Erik Åsard. Gruppen skall sammanträda två gånger per år för att diskutera frågor och problem, som berör det gemensamma verksamhetsområdet.

Per-Erik Åsard har deltagit i ett av EFOMP:s Council Meetings under 1983 samt varit ordförande i EFOMP:s kommitté angående professional aspects.

Bertil Axelsson

Per-Olov Löfroth

Kerstin Löfvander-Thapper

Bert Sarby

Per-Erik Åsard

YTTRANDE ANGAENDE MOTIONER OM MEDICINSK-TEKNISK SÄKERHET

Svenska Sjukhusfysikerförbundet avger följande yttrande över rubricerade motioner.

Motionerna berör behov av förbättrad utbildning och kompetens hos personal som arbetar med medicinsk-teknisk utrustning samt bättre kontroll av sådan utrustning ur säkerhetssynpunkt.

Inom verksamhetsområden där joniserande strålning används har dessa frågor uppmärksammats sedan länge. Detta beror på att det ur strålskyddssynpunkt krävs kompetent personal och utrustning som är väl kontrollerad med avseende på dess funktion. Detta har lett till väl utvecklade rutiner beträffande kontroll av utrustning som skall användas för produktion eller mätning av joniserande strålning och utbildning av personal som skall använda sådan utrustning. Sjukhusfysiker utgör sjukvårdens specialistkompetens inom området och kompetenskrav för innehavare av tjänst som sjukhusfysiker reglerades redan 1958 genom föreskrifter utfärdade av Socialstyrelsen.

Svenska Sjukhusfysikerförbundet anser att på sjukhus där tillräckliga antal tjänster för sjukhusfysiker finnes är kraven på tillgång till kompetent personal och väl kontrollerad utrustning tillgodosedda inom verksamhetsområden där joniserande strålning används.

Bertil Axelsson

Bertil Axelsson